

SLEPARSKI BANKIR JE OPROŠČEN

Delavski prihranki so šli. — Bančnega blagajnika so našli nekrižega. — Obtožbe proti bančnim ravnateljem so bile potlačene radi tehničnih vzrokov.

St. Louis, Mo. — Tisti, ki so opazovali fiasko skozi štiri leta, so pričakovali, da stvar konča, kot je končala. Porota v Unionu je spoznala nekrižev A. O. Meiningerja, bivšega blagajnika oplenjene banke, poznane pod imenom "Day and Night Bank" v St. Louisu. Obravnava je bila preložena iz St. Louisa v Union, češ, da imajo ljudje v St. Louisu predsodke proti bančnemu blagajniku. Državni bančni pregledniki so dne 6. januarja 1922 razkrili, v kakšnem položaju se nahaja banka. Računski pregledniki so odredili, da se banka zapre. Obtožen je bil Meiningerja in vsi drugi ravnatelji. Meiningerja je porota proslavila nekrižev, proti ostalim ravnateljem banke je pa bila obtožnica zavržena iz tehničnih vzrokov. Nobeden tistih, ki so bili obtoženi, da so osmukali banko od znotraj, ni presedel enega dneva v zaporu.

Največ so izgubile delavske organizacije in delavci. Ti so imeli največ vložnega v nji. Štirji vlagatelji, ki so svoje prihranke vložili v to banko, pa so izgubili vse, so izvršili samomor.

Angleški laboristi spet izključili komuniste

Takoj na prvi seji kongresa Labor party je bila resolucija za vstop komunistov poražena z veliko večino.

Liverpool Anglija, 30. sept. — Delavska stranka v Angliji je takoj na prvi seji svojega letošnjega zborovanja ponovila sklep lanskega leta, da ne sprejme komunistične stranke v svojo sredo. Resolucija, katero so predložili komunisti za vstop v stranko, oziroma da pride tozadevni lanski zaključek ponovno v pretres, je bila odklonjena z 2,954,000 proti 321,000 glasovom. Glasovanje se vrši po reprezentaciji; vsak delegat, oziroma delegacija ima toliko glasov kolikor članov predstavlja v svoji krajevni organizaciji.

Nato so komunisti predlagali, da se zavrže sklep lanskega kongresa, ki določa, da posamezni komunist ne sme biti član krajevne delavske stranke. Predlog je bil zopet poražen z 2,870,000 proti 321,000 glasovom. Glasovanje je pokazalo, da je MacDonaldov element še vedno čvrsto v sedlu laboritske stranke na Angleškem.

ŠTEVILO AVTOMOBILOV NARAŠČA.

Washington, D. C. — Registrirana motorna vozila v Združenih državah so v prvi polovici leta 1925 narasla na 17,716,709, oziroma 13 odstotkov več kot pred enim letom v tem času. Od teh vozil je 15,519,647 osebnih avtomobilov, 2,114,750 truckov in 82,312 taksijev.

SPOR V ORGANIZACIJI KROJAŠKIH DELAVCEV KONČAN.

New York, N. Y. — Spor v organizaciji krojaških delavcev I. L. G. W. U., ki je trajal petnajst tednov med desničarji in levčarji, je končan. Zaupnikom v delavcih je bil predložen načrt, po katerem se izključeni odbojniki lokalnih organizacij št. 2, 9 in 29 zopet nastavijo. Sprejeti bodo še druge napredne določbe v ustavi in pravilih.

Francija popušča, toda Amerika je nepopustljiva

Caillaux je odložil odhod v New York na petek. Ameriška komisija se drži ultimata.

Washington, D. C. — V tork ni bilo seje francoskih in ameriških komisarjev za fundiranje francoskega vojn. dolga. Seja se je imela vršiti ob treh popoldne, toda Caillaux je malo prej telefoniral ameriški komisiji, naj se seja preloži na sredo predpoldne in Američani so pristali.

Kakor zdaj poročajo, je Caillaux sklenil povišati svoj minimum plačilnega obroka za prvo leto na 35 milijonov dolarjev, to je pet milijonov več kot je predlagal v pondeljek. Iz krogov ameriške komisije je pa prišel glas, da Amerika ne popusti niti za cent. Ameriški načrt baje je, da Francija plačuje po 40 milijonov prvih pet let, nato pa letnine naraščajo, tako da bodo znašale povprečno 130 milijonov dolarjev tekem 62 let.

Da Caillaux ne upa na zedinjenje do četrta, je dokaz, ker je odložil svoj odhod iz Washingtona na petek.

Francozi bi tudi radi urinili v pogodbo klavzulo, ki bi dajala Franciji pravico, da zahteva revizijo pogodbe v slučaju, da pride v take finančne stiske, da ne bi mogla plačevati dogovorjenih letnin. Ameriška komisija je proti tej klavzuli. Američani zahtevajo, da ne sme biti nobene zveze med vojnimi dolgovi in nemško odškodnino.

Protestni shod v prid Saklatvali

Na javnem shodu v New Yorku je bila sprejeta resolucija, ki obsoja Kelloggovo postopanje.

New York, N. Y. V tork zvečer se je tu vršil javni protestni shod, sklican po Uniji za ameriške civilne svobodščine, proti odloku državnega tajnika Kellogga, ki je odredel vizum agloškemu komunističnemu poslancu Saklatvali, ko je imel priti v Washington kot delegat interparlamentarne unije.

Eden govornikov na shodu je bil znani irski odvetnik Frank P. Walsh, ki je rekel: "Mi vsi bi radi uničili angleški imperij, ne samo Saklatvala." Na shodu je bila sprejeta resolucija, ki obsoja Kelloggov odlok kot pogaženje ameriških tradicij, žalitev angleškega ljudstva in poptepanje svobode govora.

Kakor proti italijanski tako so se vršile sovražne demonstracije tudi proti angleški in irski delegaciji interparlamentarne unije, ko sta stopili na suho v New Yorku. Ameriško-irski republikani so napadli irske delegate in posredovati je morala policija. Močne policijske straže so spremljale italijanske, angleške in irske delegate, ko so se vozili po mestu.

BRIVSKI POMOČNIKI NA STAVKI V BOSTONU.

Boston, Mass. — Tukajšnji brivski pomočniki so zastavkali, ker so jim gospodarji odklonili njih zahteve. Brivski pomočniki zahtevajo \$25 na teden kot minimalno mezdo. Dalje zahtevajo, da so brivnice ob praznikih zaprte, izjema je le tedaj, ako praznik pade na soboto. V tem slučaju ostane brivnica odprta le pol dneva.

Zastavkali so tudi soferji pri Checker Taxicab družbi. Soferji zahtevajo \$4 dnevne plače in 9-urni delavnik. Na stavki je 375 soferjev, in odkar je bila proglašena stavka, ni mogla kompanija poslati na ulico nobenega izvoščeka. Okoli kompanijske goraje stoji kordon policije, ki pa nima nobenega opravka, ker se stavka vrši mirno.

MITCHELL PRED PREISKOVAL- NIM ODBOROM

Združenim državam grozi nevarnost iz zračnih višav, meni Mitchell. — Priporočal je enoten letalski zbor in obrambnega tajnika.

Washington, D. C. — Polkovnik William Mitchell je bil zaslišan pred odborom za letala, da podpre svojo obtožbo, po kateri je obramba zelo slaba zaradi ignorance in obstruiranja v višjih krogih.

Mitchell je skozi štiri ure razlagal in vtemeljeval svojo obtožbo.

Oficir je bil ponižan. Bil je brigadni general asistent v armadni zračni službi. Ponižal so ga za polkovnika, ker ni izkazoval svojim višjim pravega spoštovanja in je kritiziral višje v vojnem in mornariškem departmanta. Njegovo mišljenje je bilo, da se naj vojaki stare šole modernizirajo, vržejo od sebe nepotrebne okraske in opremo, in se uče vojskovanja z motornimi vozovi, letali in potapljačami.

Glavne misli polkovnika Mitchell:

V narodni obrambi je pričela moč v zraku igrati glavno vlogo. Mornarice in armade so le pomožna sredstva.

Moč v zraku je tako silna, da uniči vsako in najmočnejšo bojno ladjo. Zato je potapljača glavno orožje mornarice.

Armada ostane nespremenjena glede elementov, iz katerih je sestavljena. Toda armada ostane zadnje obrambno sredstvo, ki stopi v akcijo, ako zračne in pomorske sile niso mogle ustaviti sovražnika, in če je mogoče izkrcati sovražne čete.

Združene države ne lastujejo zračnih sil, ki zaslužijo takega imena, kajti zračne sile sestojijo iz dvanajst letal za preganjanje in dva in dvajset obrabljanih letal za bombardiranje.

Velika Britanija, ki ima boljše mornarice od naše, lahko vdere v Ameriko s tisoč letali v osmih ali desetih dneh, arce dežele pa nato doseže v dveh ali treh urah.

Japonska lahko udere v Ameriko skozi Alasko in le razvoj potrebne zračne sile lahko vzpostavi zaščito v Pacifiku.

Združene države bi morale imeti departament za narodno obrambo, obsegačo armado, mornarico, eronavični oddelek, vojaško in civilno avijatiko in izdelovanje letal.

Nazadovali smo tako v razvoju zračne obrambe, da bi vzele do pet let za organiziranje učinkovito opremljene zračne sile.

Protiletalski topovi ostanejo vedno neučinkoviti, kajti pobabili bodo zelo malo letal.

Narodi, ki ne bodo obvladali zraka, se bodo v bodočih vojnah vdali, da ne bodo uničeni.

Ako bi ta dežela imela primerno zračno silo in primerno število potapljač, kar bi manj stalo kot sedanja armada in mornarica, bi se lahko ubranila sovražnih napadov.

ZRTVE RUDARJEV V ILLINOISU.

Springfield, Ill. — V letu, ki je končalo z dnem 30. junija t. l., je ponesrečilo smrtno 117 rudarjev v ilinojskih premogovnikih. To je precej visoko število, ako se vpošteva, da je bila produkcija precej omejena.

Italijanska dolgovna komisija odputuje.

Rim, 30. sept. — Italijanska dolgovna komisija, kateri načeljuje finančni minister Volpi, odputuje v Ameriko ta teden.

Današnja številka Prosvete je povečana na osem strani radi priobčenja zapisnika štiri- ridnih zadnjih sej 8. redne kon- vencije S. N. P. J. v Wauke- gahu.

Pogajanja med rudarji in baroni na vidiku

Predsednik Lewis in več distriktnih voditeljev je konferiralo z odborom trgovaške zbornice.

Scranton, Pa. — Pogajanja med rudarji in lastniki rogov na antracitnem polju se obnove v kratkem. Predsednik John L. Lewis in več distriktnih voditeljev rudarske organizacije je konferiralo s posebnim odborom lokalne trgovaške zbornice.

O čem so razpravljali, ne poročajo.

Wilson je mislil zgodaj na vojno

Spomini lorda Greya mečejo nekaj luči na zgodovinske dni tekom svetovne vojne.

New York. — Spomini visokonta Greya, ki je bil zunanji minister Anglije tik pred vojno in prvih par let vojne, so bili te dni objavljeni v Evropi in Ameriki. Grey je v svojih "Spominih" precej natančen in pojasnil je nekatere stvari v zvezi z vojno, ki so bile še bolj v temi.

Grey piše, da krivda za svetovno vojno ne zadene nemških militaristov samih, pač pa leži v glavnem v divji oboroževalni konkurenti vse Evrope, ki je trajala nekaj desetletij.

Dalje je Grey prvič razkril dokument, ki kaže, da je predsednik Wilson že leta 1916 mislil poriniti Združene države v vojno na strani zaveznikov, ako Nemčija zavrže načrt za mirovno konferenco. Dokument je v formi spomenice, katero je Grey kot angleški zunanji minister postal 22. februarja 1916 Briand, tedanjemu premijerju Francije.

V tej spomenici je Grey informiral Brianda, da mu je Wilsonov predstavnik House povedal, da je Wilson pripravljen za posredovanje v prid miru. Pogoji, katere je hotel Wilson suggestirati, so bili bolj naklonjeni zaveznikom kakor Nemčiji. Ako zavezniki sprejmejo pogoje, Nemčija pa ne, tedaj bo Wilson skrbel, da Amerika kmalu stopi v vojno z Nemčijo in izšli mir z orožjem.

Grey dalje piše, da Wilsonov načrt se je sicer zavlekel za eno leto, toda uspel je na cel črti, kar se tiče vojne in poraza Nemčije. Ni pa uspel Wilsonov mirovni načrt. Ta načrt je bil poražen na zavezniški mirovni konferenci. Iz Greyevega izjavljanja je razvidno, da je Wilson na vse načine skušal končati vojno in obveljati kot nositelj miru. Toda mir ga je oropal te časti.

BANČNI SEL UMORJEN.

Cambridge, Mass. — Cestni roparji so napadli bančnega sla Edward C. Rossa in njegovega spremljevalca. Njega so ustrelili, njegovega spremljevalca pa ranili. Roparji so odnesli \$10,266. Po izvršenem zločinu so roparji zbežali v avtu.

ŠEST ARETIRANIH RADI UMORA RUDARJA.

Herrin, Ill. — Šest mož je bilo aretiranih te dni v zvezi z umorom Otisa Clarka, rudarja, ki je bil zavratno ustreljen zadnje nedelje ponoči. Motiv zločina še ni znan, domneva pa se, da so imeli kukluški prste zraven.

Kolera še kosi v Manili.

Manila, Filipini, 30. sept. — V zadnjih štiriindvajsetih urah je za kolero umrlo šest oseb in dvajset oseb je zbolelo.

SPOR V ŽE- LEZNIČAR- SKIH VRSTAH

Povzročitelje tega spora je najti v železniških upravah. — Ako pride do razkola, se bodo veselili železniški magnatje in Wall Street.

Cleveland, O. — Železniške uprave štedijo in posledica tega štedenja je, da je bilo veliko železniških uslužbencev, ki pripadajo k strojnemu osebju, odslovljenih za nedoločen čas. Posledice tega odslovljenja se pa vidijo v sporu, ki je nastal med bratovščino kurjačev in strojevodij, ki sta se leta 1912 združili, da lože branita pravice svojih članov. Zdaj je na splošnem glasovanju spreminitev te združitvene pogodbe. Ta pogodba uvrstava zaposlenje članov bratovščine strojevodij in kurjačev. Več mesecev so se zastopniki obeh bratovščin pogajali med sabo zaradi sprememb v pogodbi. Ta pogajanja so ostala brezuspešna. Kurjači so nedavno obdržali svojo konvencijo v Detroitu in na tej konvenciji so se izrekli za podporo svojih zastopnikov, ki zahtevajo nekaj koncesij od strojevodij. Zastopniki strojevodij so kmalu nato sklenili, da se obrnejo na članstvo, ako naj še nadaljujejo s pogajanjimi glede pogodbe.

Ako bo ta predlog sprejet, tedaj se bodeta obe organizaciji vrnil v kaotične razmere, kakršne so bile pred skupno pogodbo. Kurjači so v tem času oddali oficijelnemu imenu svoje bratovščine še besedo "strojniki", da tako pokažejo, da mislijo iz svoje organizacije napraviti eno samo organizacijo za železniško strojno osebje.

Sedanje razlike so nastale glede starostnih pravic in tehnične množine prevoženih milj. Veliko strojnega osebja je bilo odslovljenega za nedoločen čas in zaradi tega so ta vprašanja zelo važna. Posebno važno je vprašanje, koliko milj na mesec naj prevozi posameznik. Poleg je tudi važno, da strojevodje opravljajo zopet delo kurjača, ako so odslovljeni za kratek čas.

LA FOLLETTE IZVOLJEN SENATORJEM.

Milwaukee, Wis. — Robert M. La Follette, Jr. je bil izvoljen senatorjem za državo Wisconsin. Po zadnjih poročilih je prejel 135,000 glasov več kot njegov reakcionarni protikandidat Dithmar. Konzervativci so pred volilno bitko zamenjali kandidata. Pri primarnih volitvah je bil protikandidat Roy P. Wilcox. Zamenjava ni prav nič pomagala. Konzervativni elementi v republikanski stranki so bili poraženi.

Dodaj za bili oddani glasovi: Za La Folletta 222,151, Dithmarja 87,607, Bruca (demokrata) 9,857, Worka (socialista) 11,072, Baumana (kandidata soc. delavske stranke) 700.

DVE TRUPLI SO DOBILI IZ POTAPLJAČE.

New London, Conn. — Potapljači so dobili iz ponesrečene potapljače "G-51" trupli dveh pomorščakov in sicer John L. Gibsona, strojnika, in William Charles Teschenmacherja, mornarja. Rešilno delo napreduje počasi. Eden in trideset pomorščakov je še v potapljači.

Francoški državnik umrl.

Pariz, 30. sept. — Leon Bourgeois, star francoski diplomat, ki je pomagal Wilsonu ustanoviti ligo narodov, je večeraj umrl.

Hylan ne bo kandidat.

New York. — Zupan Hylan se je končno odločil, da ne bo kandidiral na neodvisni listi.

Devetorici ječnih gra- tarjev proti zapor

Serif Hoffman je priznal, da je vedel za korupcijo in za Druganove izlete iz ječe, toda ni s pratom ni ganil, da bi bil ustavil podkupovanje.

Chicago, Ill. — Korupcija v čikaški okrajni ječi je zdaj razgaljena do dna. Devet mož stoji pred javnostjo razkrinkanih kot graftarji in nad njimi visi kazen zapora v zvezi z kaznilnici v Leavenworthu, Kans. Na čelu te devetorice sta šerif Hoffman in glavni ječar Wesley Westbrook.

Zvezni sodnik Wilkerson, pred katerim se vrši preiskava o grafatu v ječi, je v tork grozeče namignil, da cela afera diši po zaroti za oviranje pravice in zadeva morda pride pred zvezno velepoto. Sodnik sam ima oblast, da pošlje v ječo vse prizadete od šerifa do zadnjega stražnika v okrajnih zaporih radi preziranja njegovih odlokov, ampak ta akcija je malenkost napram sodniškemu postopanju, ki lahko pride, če preiskava pokaže, da je bila izvršena zarota z namenom, da se anulirajo odloki zveznega sodišča glede enoletne zaporne kazni Druggana in Fr. Lakeja, dveh tihotapskih magnatov.

Serif Hoffman je bil zaslišan v tork in v teku izpraševanja je priznal, da je vedel, da Drugan plačuje podkupnino ječarju Westbrooku. Serif je vedel, da je bil Drugan odsoten iz zapora čez noč — vedel je cele mesece, da je korupcija v ječi, dasi je prej trdovratno tajil, da nič ne ve. Vedel je vse, a ničesar ni storil, da bi bil ustavil in odpravil grafi. Da li je bil šerif sam deležen podkupnin, ni še nobenega dokaza, toda sumljivo je, zakaj je Hoffman vedel in miroval. Evidenca kaže, da je ječar Westbrook prejel okrog \$20,000, ostali nameščenci v ječi pa okrog \$10,000 podkupnine.

Na vprašanje, zakaj ni ustavil korupcije, je Hoffman odgovoril, da je imel zaupanje v Westbrooka, da on naredi red v ječi.

Splošna stavka v Fran- ciji proti maroški vojni

Stavko proglašajo komunisti v znak protesta; datum še ni naznanjen.

Pariz, 30. sept. — Komunistična stranka v Franciji je sklenila pozvati delavstvo na 24-urno generalno protestno stavko proti vojni v Maroku. Dan stavke je obdržan v tajnosti z namenom, da se preprečijo represivni ukrepi vlade.

MEZDNO VPRAŠANJE TEK- TILNIH DELAVCEV PRI- DE PRED KONVEN- CIJO A. D. F.

New York, N. Y. — Thomas G. McMahon, predsednik organizacije United Textile Workers, izjavlja, da bo mezдно vprašanje tekstilnih delavcev predloženo prihodnji konvenciji Ameriške delavske federacije v Atlantic Cityju. Na razpravo pride tudi vprašanje obrambne colnine za volno. Ameriška delavska federacija grozi, da uporabi vsa svoj politični vpliv v prihodnjem kongresu, da se colnina na volno zniža ali pa popolnoma odpravi, ker so tekstilni delavci skoraj tako nizko plačani kot kitajski kuljiji.

Stavka pri American Thread kompaniji v Willimantieu še vedno traja. Unija je organizirala kuhinjo za prehrano stavkarjev in njih družin.

Kitajska misija v Moskvi.

Moskva, 30. sept. — Kitajska vojaška delegacija, katero je poslal kristjanjski general Feng Jihsiang, je prispela večeraj v Moskvo z namenom, da prouči vojaške, politične in ekonomske razmere v sovetški Rusiji.

OSMA REDNA KONVENCIJA S. N. P. J. V WAUKEGANU, ILL. OFICIJELNI ZAPISNIK ZBOROVANJA.

Stiriindvajseta seja 25. septembra 1925.

Konv. predsednik otvori sejo ob 1:30 popoldne.
Za reditelja sta imenovana s. Bajt in br. Blatnik.
Poverilni odbor poroča, da so vsi navzoči, in sicer 23 gl. odbornikov in 256 delegatov, skupaj torej 279.
Konv. tajnik poroča, da dr. št. 142 v Collinwoodu, O., podpravlja delegacijo ter da vse tiste, ki se bodo vračali proti vzhodu, uljudno vabi, da se udeležijo slavnosti, prirejene v nedeljo 27. septembra, ko se bo razvila nova zastava ter praznovala petnajstletnica obstanka. Pismene pozdrave pošilja nadalje društvo št. 33 v Ambridge, Pa., ki kliče, da nikar ne pozabiti mladine.
— Br. Jernej B. Verbič od dr. št. 429 pošilja ponovne pismene pozdrave ter omenja, da se je pred par dnevi, ko je poslal v imenu društva Svoboda št. 429 čestitke, vrnila pomota v zapisnik, da je bilo zapisano št. 29, namesto 429.
Nadaljuje se razprava glede resolucije, nanašajoče se na br. Bergerja.

Br. Jože Zavertnik pojasnjuje glede glasovanja.
Br. Shragal poziva konv. predsednika, da naj da na glasovanje njegov predlog, da se cela zadeva vrže z dnevnega reda.
Br. Zaitz izroči predsedateljstvo konv. podpredsedniku br. Goršek, ter zahteva poimensko glasovanje glede predloga br. Shragala.
Predsedatelj odloči, da se predlog br. Shragala vrže z dnevnega reda.
Br. Berger prosi, da se ga pusti v miru. Če se je kršilo tajnost oktoberske seje, ni tega on kriv, kajti takrat sploh ni bil gl. odbornik.

Br. Cvetkovič povdarja, da je njegovo društvo, ki je predložilo tozadevno resolucijo, imelo poštene namene. Njegova želja je, da se zadeva pravilno uredi. Proti br. Bergerju nima nič.
Br. Podboj predlaga, da naj se da br. Zaitzu zaupnica, da je imel prav, ko je predlog br. Shragala vrgel z dnevnega reda.
Za predlog je oddanih 83, proti pa 119 glasov, torej je zbornica mnenja, da br. Zaitz ni imel prav, ko je vrgel predlog br. Shragala z dnevnega reda.
Br. Zoretich od št. 505 vpraša br. J. Zavertnika, če nosi resolucija pečat društva št. 56. Br. J. Zavertnik pojasni, da resolucija nima pečata, da pa je odbor za resolucije brzojavil v New York in da so dobili od predsednika, podpredsednika in tajnika podpisani odgovori, da lahko delegat Cvetkovič svobodno predloži resolucijo. Br. Zoretich pravi na to pojasnilo: "Sad znam, koliko je ura".

Br. Kurnick se jezi, ker se radi te resolucije kregajo že dve uri, za njega pa je še pet minut preveč.
Br. Hrast predlaga, da se poimensko glasuje.
Br. Shragal poziva br. Zaitza, naj prekliče izraza 'banditi' in 'organizirana banda'.
Br. Zaitz ugotavlja, da ni rabil izrazov, ki jih navaja br. Shragal, pač pa je v razburjenju rekel 'organizirana demonstracija'. Izjavlja pa, da ni imel in nima namena nikogar žaliti. Predsedatelj take zbornice bi moral biti iz železa, da bi se nobenkrat ne razburil.
Radi številnih medklicev poziva br. Alesh zborovalce k razumnosti in razumu.
Br. Sepich od št. 4 vprašuje, kdo je krivec.
Br. Hrast v imenu odbora za resolucije odločno odklanja vsako krivdo.
Br. Barilar predlaga, da naj br. Zaitz zavzame svoje predsedniško mesto.
Br. Kernu se zdi, da glede glasovanja ni dobro pojasnjeno. Glasovalo se bo o krivdi ali nekrivdi br. Bergerja.
Br. Zaitz dobi z večino glasov zaupnico.
Br. Zaitz zavzame zopet predsedniško mesto. Celo zadevo vrže z dnevnega reda.

Br. Jože Zavertnik v imenu odbora za resolucije izjavlja, da mu je vseeno, kar se sklene, da pa ni dobro stvar vreči z dnevnega reda, kajti navzoči so članikarski poročevalci, ki bodo poskrbeli, da pride stvar v javnost, tudi če se sklene, da se je ne omeni v zapisniku.

Odbor za resolucije poda nato sledečo izjavo:
"Odbor za resolucije izjavlja, da odklanja vsako odgovornost, ter je bila resolucija društva št. 56 S. N. P. J. glede Paul Bergerja vržena z dnevnega reda, ravno tako ni odgovoren za posledice, ki bi mogoče nastale radi tega dejstva. Podpisani: Jože Zavertnik, John Olip, Frank Somrak, Chas. Pogorelec in Albert Hrast."
Nadaljuje se s poročilom odbora za resolucije.
Br. Pogorelec prečita naslednjo resolucijo:
Konferenca klubov J. S. Z. in društev Izobraževalne akcije J. S. Z. v zapadni Pennsylvaniji, zborujoča dne 30. avgusta v Cansburgu, se zaveda važnosti, ki jih imajo podporne organizacije, med njimi za nas posebno S. N. P. J. Podporne organizacije so sredstvo, ki lahko delavstvu služijo v dvojni meri: za medsebojno pomoč v slučaju bolezni in drugih nezgod, in za vzgojevalne namene.

Zastopniki, zbrani na tej konferenci, apeliramo na konvencijo S. N. P. J., da ohrani tej veliki podporni organizaciji smoter, katerega so ji dali člani sodrug; da ji ohrani stalščice, ki ji je pomagalo do sedanjega slovesa in veličine. Mi se zavedamo, da podporne organizacije ne morejo odpraviti pomanjkanja med delavskim ljudstvom, ne morejo niti ublažiti bede, kajti v stanju so pomagati samo posameznikom. Zato bi morala vsaka podporna organizacija, ki jo tvorijo delavci, biti tudi aktivna v razrednem boju — v borbi za odpravo sedanjega sistema, ki tira delavce, da se s svojimi sredstvi vzdržujejo ustanove, ki bi jih morala po vseh načelih pravičnosti izvrševati družba, to je, država.

SLOVENŠKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA se je z znano Molekovo resolucijo izrekla podpirati razredni boj. Glasilo S. N. P. J. je urejevano v smislu te resolucije in tudi mnoga društva so, ena več druga manj, pomagala in sodelovala v različnih akcijah za delavsko stvar. Opažamo pa, da so nazadnjaški elementi zadnja leta postali zelo aktivni v propagandi, ki stremi ubiti razredni duh v S. N. P. J. Med člani imajo precej pristašev, dobila se celo družva, ki jim nudijo direktno ali pa indirektno pomoč. Naval nazadnjaštva je naberjen proti socialistični misli, kajti povsod, koder je ta val zadušil socialistično gibanje, so društva prestala sodelovati z naprednim delavstvom, v več slučajih pa so jim tudi sovražna in zagreženo vsak predlog, ki ima za cilj pomagati napredku.

Konferenca klubov J. S. Z. in Izobraževalne akcije J. S. Z. v zapadni Pennsylvaniji želi, da postane S. N. P. J. še bolj izrazito delavska organizacija. Želimo, da še bolj naglaša svojo izjavo, tikajočo se borbe delavstva za zboljšanje svojega stanja, in da sodeluje z Jugoslovansko socialistično zvezo pri vseh akcijah, ki jih bo podvzela na prosvetnem polju. Le s pomočjo te kooperacije smo S. N. P. J. obvarovali pred navalom reakcije in nazadnjaštva.
Edino s sodelovanjem J. S. Z. bomo lahko napredovali na

prosvetnem polju in ohranili S. N. P. J. v duhu idealizma, kakršnega so zasejali v nji pionirski delavskega gibanja med našim delavstvom.

Bratje delegatje, napredno članstvo S. N. P. J. v Pennsylvaniji je z Vami za konstruktivno delo v prid delavskega gibanja, delavske vzgoje in s tem v prid S. N. P. J. kot delavske organizacije.

John Kvartich, preds. konference. John Jereb taj. konference. Nick Krašna, zapisnikar.

Predlagano, podpirano in z večino glasov sprejeto na znanje. Br. Zaitz predlaga, da se preide na volitve, a med štetjem glasov pa rešuje druge tekoče stvari.

Br. Sepich protipredlaga, da se drži strogo dnevnega reda. Br. Alesh zagovarja predlog br. Zaitza ter navaja, da bi se na ta način daji izborni izkoristiti presledki radi štetja glasov. Br. Turk je mišljenja, da se počaka z volitvami, dokler ni vse gotovo.

Za protipredlog je oddanih 117, za predlog pa 128 glasov. Sprejet je torej predlog br. Zaitza, da se preide na volitve gl. odbornikov, med štetjem glasov se pa čitajo resolucije.

Rediteljica s. Bajt poroča, da je baš kar odšel iz dvorane članikarski poročevalec Novak, brez dvoma v namenu agitirati, kajti zunaj je tudi precej delegatov.

Vsesplošno se govori proti takemu početju in br. Alesh stavi predlog, da tisti zborovalci, ki bi se odstranili iz dvorane v zvezi s kako agitacijo, nimajo pravice do glasovanja.

Otvorjena je nominacija za mesto predsednika jednote. Nominirani so: Cainkar, Zaitz, Hafner, Vogrich, Vidrich, Rus, Fr. Tauchar, Konec, Alesh, Jacob Zupančič, Somrak in Oven.

— Nominacijo sprejmejo: Cainkar, Hafner in Tauchar. Petnajst minut odmora.

Poverilni odbor poroča, da je izid volitev sledeči: Cainkar 179 glasov, Hafner 51 glasov in Tauchar 47 glasov.

Konv. predsednik proglasi br. Cainkarja kot novoizvoljenega predsednika S. N. P. J. Br. Cainkar se zahvali zbornici za zaupanje ter zagotavlja, da bo tudi za naprej deloval v dobrobit in procvit jednote.

Br. Kobi izjavlja, da ne bo sprejel nobene nominacije, torej prosi, da ga nihče ne nominira, da se s tem prihrani čas.

Otvorjena je nominacija za mesto gl. podpredsednika. Nominirani so: Vidrich, Hafner, Goršek, Hraat, Železnikar, Matt Vogrich, Alesh, Zaitz, Barbich, John Filipič, Abram, Fr. Tauchar, Pogorelec, Naprudnik, Kvartich, Shragal, Cebašek, Paulich in Kurnick.

Nominacijo sprejmejo: Vidrich, Hafner, Matt Vogrich in Filipič.

Medtem ko poverilni odbor šteje glasove, nadaljuje odbor za resolucije s svojim poročilom, in sicer predloži sledečo resolucijo:

Resolucija za priznanje sovjetske Rusije.

Ker so diplomatski stiki med narodi potrebni za harmoničen sporazum in pospeševanje mednarodne trgovine in razvoj produkcije do popolnosti v interesu narodov samih, to je, vsega človeštva, in

Ker je vprašanje bresposelnosti postalo v Združenih državah pereče vprašanje, in ker bi bresposelnost nekoliko ponehala v veliki Ameriški republiki, in ker bi se odprl trg za produkte v veliki Uniji Sovjetskih Socialističnih Republik, in

Ker so ustanovitelji ameriške vlade vedno priporočali tujezemskim ljudstvom, da ustanove svojo vlado in da se naj ne vmešava v notranje zadeve tujih narodov, in

Ker postoji U. S. S. R. od leta 1917 in je zdaj priznana od ogromne večine ruskega ljudstva; zaradi tega sklene Slovenska narodna podpora jednota, bratska podporna organizacija, na svoji osmi redni konvenciji, zastopajoča nad 55.000 članov, od katerih je precejna večina naturaliziranih ali tu rojenih lojalnih ameriških državljanov, da petičionira na državni department Združenih držav, da prizna Unijo sov. soc. republik in da se upostavi diplomatski stiki med obema republikama; dalje, da gl. predsednik Slovenske narodne podporne jednote pošlje po eno kopijo te resolucije državnemu tajniku, tajniku senatnega odseka za zunanje zadeve in tajniku zborničnega odseka za tujezemske zadeve.

Br. Sepichu od št. 4 ce zdi, da je ta resolucija prikrajšana, ter stavi protipredlog, da se sprejme na znanje njegova resolucija v celoti, kakor jo je predložil.

Br. Jože Zavertnik pojasnjuje, da je odbor resolucijo sestavil na tak način, da bo imela kak učinek, kajti namenjena ni samo za liste, temveč se jo bo poslalo tudi na pristojna mesta.

Resolucija sprejeta na znanje z večino kot čitana.

Br. Sepich od št. 4 protestira proti takemu načinu glasovanja ter povdarja, da se ta protest nikakor ne sme tolmáčiti, ko da protestira proti priznanju Rusije. Protest se nanaša edino na to, ker mu ni bilo dovoljeno, da bi pred glasovanjem prečital svojo izvirno resolucijo o priznanju sovjetske Rusije.

Predložena je naslednja resolucija:

Za enotno fronto.

Svetovna vojna in njene posledice so pustile v delavskih vrstah globoke zareze in podelle proletarijat v razne stranke in frakcije. Tragična posledica razdorov je, da so vse te nasprotujoče si struje v ljutem medsebojnem boju.

Osmo redna konvencija S. N. P. J., zborujoča v Waukeganu, Ill., v mesecu septembru 1925, je uverjena, da mora priti v delavske vrste prej ali slej resnično razpoloženje za strnjenje delavstva v enotno fronto. Zato apelira na ves jugoslovanski proletarijat, da naj po svojih najboljših močeh gladi pota, ki vodijo k zblizanju in v zedinjenje.

Razkosano delavstvo ne bo v stanju vreči sedanjega sistema, niti izvojevati pomembnih, dalekosežnih pridobitev za delavski razred.

Zato smatramo delegatje, zbrani na osmi redni konvenciji S. N. P. J., da dokler delujejo razne delavske stranke separatno, je zanje dovolj polja za propagando med neorganiziranim delavstvom, ki je še v ogromni večini. Medsebojni boj delavskih struj ne služi nalogi za organiziranje te mase, ampak ravno nasprotno — odganja jo od organizacije. Zato obsojamo tak boj! Na delavstvu vseh struj je ležeca, da vpliva na svoja vodstva in uredništva svojih glasil, da se surove napade, bitenja in sumničenja, ki nimajo stvarne podlage, pušča na stran, mesto neizprosnega, ki nimajo stvarne podlage, pušča na stran, mesto neizprosnega, frakcijskega boja pa naj se vodi stvarna polemika. Taktika umazanih bojov ne bi smela najti mesta v nobeni delavski organizaciji.

Priporočamo toleranco in solidarnost, ki sta edina pogoja za ustvarjanje razpoložljiva med prizadetimi krogi v delavskem svetu, ki bodo omogočili zedinjenje svetovnega proletarijata, kajti do zedinjenja mora priti!

Resolucija je sprejeta na znanje z večino glasov kot čitana.

Br. Sepich se zopet pritožuje, ker ne sme govoriti o svoji resoluciji. Konv. predsednik mu pojasni, da mu ne more pomagati, kajti večina je odglasovala, da se o resoluciji ne razpravlja, in večina je nato resolucijo sprejela kot čitana.

Poverilni odbor, ki je medtem preštel glasove, poroča, da je bilo oddanih vsega skupaj 275 glasov, in sicer so jih dobili: Vidrich 128, Hafner 96, Matt Vogrich 34 in Filipič 17.

Brata Vidrich in Hafner gresta na ožjo volitev. Med štetjem predloži odbor za resolucije sledečo resolucijo:

Resolucija glede Unije za ameriške civilne svobodščine. Ker je Unija za ameriške civilne svobodščine (American Civil Liberties Union) v New Yorku vedno branila osebe ne glede na spol, polit, prepričanje ali vero, ki so bile nepostavno ali iz zloželjnosti ali namenoma preganjane, ali proti katerim je bilo uvedeno postopanje v imenu zakona in reda po nekaterih organiziranih manjšinah v nekaterih državah; in

Ker je Unija za ameriške civilne svobodščine v New Yorku branila v preteklosti in še brani precejšnje število delavskih voditeljev in organizatorjev, političnih kaznjencev in imigrantov, ki so jih preganjale nekatere organizirane kapitalistične organizacije, in

Ker Unija za ameriške civilne svobodščine v New Yorku prejema te prostovoljne prispevke, da vrši svoje dobro delo, zato sklene osma redna konvencija S. N. P. J., bratake podporne organizacije, zastopajoče 55.000 članov dne 25. sept. 1925, da odobrava dobro delo Unije za ameriške civilne svobodščine in pozivlja članstvo S. N. P. J., da moralno in finančno podpira Unijo za ameriške civilne svobodščine v New Yorku, dalje se sklene, da pošlje gl. tajnik S. N. P. J. eno kopijo te resolucije Uniji za ameriške civilne svobodščine v New York.

Predlagano, podpirano in sprejeto, da se jo sprejme.

Poverilni odbor poroča o izidu ožjih volitev: Vidrich je dobil 159, Hafner pa 116 glasov. Za podpredsednika S. N. P. J. je proglašen br. Vidrich, ki se v par besedah zahvali za zaupanje in obljube, da bo še nadalje deloval za jednoto.

Otvorjena je nominacija za gl. tajnika. Nominirani so: Blas Novak, Matthew J. Turk, L. Medvešek, Stokelj, Joe Rus, Fr. Tauchar, Charles Pogorelec in Matija Pogorelec.

Nominacijo sprejmejo: Turk, Novak in Rus.

Odbor za resolucije nadaljuje s svojim poročilom. Prečitana je naslednja resolucija:

Osmo redna konvencija S. N. P. J. sklene, da gl. izvrševalni odbor najmanj v devetdesetih dneh po zadnjem dnevu osme redne konvencije inicijativa, da S. N. P. J. izdaja mesečnik oglroma tednik, in v tej inicijativi napravi jasen in določen proračun o izdajanju angleškega mesečnika, oziroma tednika.

Resolucija soglasno sprejeta na znanje.

Predložena je naslednja resolucija:

Od časa do časa se pojavijo elementi izven S. N. P. J., ki s napačnim razlaganjem načelne izjave in pravil S. N. P. J., objavljenih računov S. N. P. J., poslovanja v gl. uradu, itd., skušajo zanesti razdor v vrste članov S. N. P. J., z edinim namenom, da razderejo in uničijo enotno fronto ameriškega jugoslovanskega delavstva, ki je zapodena v S. N. P. J., katere ne izplačuje le podpor za omiljenje bede, ki izvira iz ran, katere povzroča sedanjí gospodarski sistem, in za gospodarsko pojačanje jugoslovanskega delavstva, ampak tudi izobražuje, učil in vsposablja jugoslovansko delavstvo v Ameriki, da se zna bojevati za pravice delavskega razreda, sklene osma redna konvencija S. N. P. J., da gl. odbor, gl. izvrševalni odbor, v nujni potrebi pa gl. upravni odsek, ki sestoji iz gl. odbornikov, kot so označeni v pravih, odpolje člana gl. odbora ali katerega drugega člana S. N. P. J., da v takih krajih obdrži shode ali konference, ki se jih udeležijo zastopniki bližnjih društev S. N. P. J., in na teh shodih in konferencah poda podučen referat, sloneč na resničnih in dognanih dejstvih, da tako uniči škodljiv vpliv propagande nasprotnih elementov S. N. P. J.

(Predloženo po br. Cebularju.)

Resolucija sprejeta na znanje.

Predložena je naslednja resolucija:

Ker razna krajevna društva S. N. P. J. lastujejo ali solastujejo svoje lastne domove, drugo premičnino ali drugo nepremičnino,

Ker se je že pripetilo, da so skušale S. N. P. J. Jednoti nasprotno sile z nepošteno agitacijo ali tudi z nepoštenimi sredstvi izpodrinuti, škodovati ali razlastiti taka društva, ki lastujejo svoje domove, premičnino ali nepremičnino,

Sklene osma redna konvencija S. N. P. J., da smatra premičnino in nepremično lastnino društev S. N. P. J. za svojo indirektno lastnino, in izjavlja na podlagi tega zaključka, da bo S. N. P. J. štiti lastnino društev S. N. P. J. z vsemi legalnimi sredstvi in strogo kaznovala povzročitelje takih napadov na lastnino njenih društev, ako so ti povzročitelji člani S. N. P. J.

(Predloženo po br. Vidrichu.)

Resolucija sprejeta na znanje kot čitana.

Predložena je naslednja resolucija:

Ker ima S. N. P. J. svojo lastno dvorano, katero oddaja v namen raznim društvom, klubom in organizacijam, in

Ker se je v preteklosti oddajalo dvorano v najem tudi cerkvenim organizacijam, ki imajo namen širiti klerikalni duh, in

Ker je S. N. P. J. ustanovljena na svobodnomiselnem temelju, Sklene osma redna konvencija S. N. P. J., da se za bodoče nalaga gl. upravnemu odboru, da se dvorano S. N. P. J. ne oddaja v najem nobeni organizaciji, ki ima namen širiti klerikalni duh.

(Predloženo po br. Ch. Pogorelcu, del. dr. št. 39.)

Odbor predlaga, da se jo sprejme. Br. Božanič od št. 478 protipredlaga, da se je ne sprejme. Za protipredlog je oddanih 108, za predlog pa 128 glasov. Resolucija je torej z večino glasov sprejeta na znanje.

Medtem je poverilni odbor zopet preštel glasove, ter poroča, da so prejeli: Novak 68, Turk 199 in Rus 11 glasov. Oddanih je bilo vsega skupaj 278 glasov.

Br. Matthew J. Turk je proglašen za gl. tajnika S. N. P. J. Br. Turk se zahvali za zaupanje.

Otvorjena je nominacija za mesto pomožnega tajnika. Nominirani so: Fr. Tauchar, Blas Novak, Abram, Somrak, Demšar, John Vogrich, Jacob Zupančič, L. Medvešek, Cvetkovič, Ambrožič, Gradišek, Zorko, Blasich, Berger, Anton Šular, Hafner, Železnikar in Frank Zupančič.

Nominacijo sprejmeta: Blas Novak in Gradišek.

Odbor za resolucije nadaljuje s svojim poročilom. Predložena je naslednja resolucija:

Osmo redna konvencija S. N. P. J. sklene, da razpravlja članstvo stvarno in premišljeno o gospodarskih ustanovah S. N. P. J., ki že obstoje in ki se izkažejo za potrebne v bodočnosti in bodo koristile članstvu S. N. P. J., ga gospodarsko pojačale, da bo lažje vztrajalo v boju proti sedanjemu gospodarskemu sistemu, ki deli svet v dva razreda: kapitalističnega in delavskega, in tako pripravljajo tla, da razredi izginejo in se ustanovi človeška družba, v kateri ne bo izkoriščevalcev in izkoriščanih. Med te ustanove spadajo na primer lastna tiskarna, finančna podjetja, slovenski domovi, naseljevanje na kmetijah, itd.

Osmo redna konvencija S. N. P. J. je prepričana, da je jasne in premišljene razprave vodijo do razumevanja sedanjega gospodarskega sistema in pripravljajo gospodarsko podlago za bodoči gospodarski red, v katerem bodo vsi ljudje gospodarsko enakovredni in zato tudi živeli v blagostanju, zadovoljstvu in brez skrbi, kaj jim prinese bodoči dan, brez skrbi za vaakdanji kruh, ki danes more delavno ljudstvo.

(Predloženo po odseku za pravila.)

Resolucija soglasno sprejeta na znanje kot čitana.

Predložena je naslednja resolucija:

V imenu društva "Slovenska Sloga" št. 491 v Coello, Ill., apeliram na upravni odbor, da se pobriga, da dobi kolikor mogoče

zdrženja, in če je omenjeno združenje potrjeno od zavarovalniškega oddelka, se smatra za polnomočno in uveljavljeno in združenje se smatra za legalno izvršeno tretji dan po dnevu potrditve pogodbe po omenjenem oddelku.

6. Od dneva združitve prenehajo glavni uradniki omenjene Svobodomiselske zveze, po njih ustanovljeni glavni odbori, odbori, podobori in posebni odbori, poslovati, izuzemši v kolikor je potreba za izvedenje pravnega prenosa skladov, rekordov in drugega imetja omenjene zveze k omenjeni Narodni jednoti; in glavni uradniki in razni glavni odbori in odbori omenjene Narodne jednote naj bodo glavni uradniki in odbori, načelujoči krajevnim društvom, članstvu in drugim zadevam prej spadajočim omenjeni Svobodomiselski zvezi;—določeno, da se povišajo vsi glavni uradniki omenjene Narodne jednote, ki prevzamejo sklade, rekorde in drugo premoženje omenjene Svobodomiselske zveze, proporcionalno s premoženjem, ki pride v njih varstvo; in dalje določeno, da se glavna tajnika omenjene Svobodomiselske zveze zaposli v glavnem uradu omenjene Narodne jednote, do prve združenju sledenke konvencije Narodne jednote, po njegovi prejšnji plači.

7. Člani glavna odbora imenovane Svobodomiselske zveze, ki so odborniki ob času združenja, so opravičeni do sedeža in glasovanja na združenju sledenke konvenciji Narodne jednote in so redni člani konvencije, z istimi pravicami kot kateri drugi člani iste; opravičeni do plačila vseh stroškov na in iz omenjene konvencije in dnevnice, na isti podlagi kot drugi člani omenjene konvencije; opravičeni biti izvoljeni v urad omenjene Narodne jednote, kot kateri drugi član omenjene konvencije, podvrženi sedevu, v vseh ozirih, izuzemši kjer tukaj izredno drugače določeno, ustavi in pravilom omenjene Narodne jednote.

8. Od in po dnevu združenja je omenjena Narodna jednota obvezna prevzeti vse dolge, rizike in druge odgovornosti omenjene Svobodomiselske zveze. Člani in društva omenjene Svobodomiselske zveze postanejo člani in društva omenjene Narodne jednote; določeno, da so vse določbe zakona, poslovnice in pravil omenjene Narodne jednote, ki se nanašajo na starostno omejitve in zdravniške preiskave, v svrhu združenja in prestopa teh članov v omenjeno Narodno jednoto, tem potom izredno proglašane neveljavne. Podrejena društva ohranijo stara imena in številke, dokler glavni odbor Narodne jednote ne odredi drugače. Dopisovanje teh društev se vrši in starem papirju Svobodomiselske zveze, kateri pa mora izkazovati pravilno označbo združenja z Narodno jednoto.

9. Vsaka omenjenih organizacij nosi in plača iz svojih skladov vse stroške v zvezi s pogajanjem, odobrenjem, preiskovanjem in poročili kot označeno pod točkama št. 3 in št. 4, tičočih se njih poslovanja; določeno, da se vsi ti stroški, kakor tudi druge odgovornosti od vsake omenjenih organizacij, če niso plačani, vzame z obzir pri določitvi solventnosti. Vse stroške, ki nastanejo po združitvi (če se združenje izvrši pod to pogodbo), vključeno zmerni vozni in selitveni stroški ter plača glavna tajnika, vse zmerne stroške in dnevnice drugih glavnih uradnikov omenjene Svobodomiselske zveze, katerih pomoč bi se potrebovalo po omenjenem času, nosi in plača Narodna jednota.

10. Omenjena Narodna jednota plača vse stroške njenega združitvenega odbora, ter zmerno odškodnino članov tega odbora za njih delo pri pogajanju za omenjeno združenje in izvrševanje vseh podrobnosti. Določeno, da taka odškodnina (izvzemši stroškov) ne presega \$7.00 dnevno za vsakega člana in ne v celoti \$200.00 za predsednika, ter \$150.00 za vsakega ostalih dveh članov tega odbora.

11. V kolikor so določbe te pogodbe v protislovju s določbami ustave in pravil katere omenjenih organizacij, nadomeste iste določbe in vsebujejo amandamente istih.

V POTRDILO tega je imenovana Narodna jednota dala podpisati to pogodbo po svojih pravilno izvoljenih uradnikih po pravomočnem poverjenju od nje najvišje vladne oblasti, v smislu zakona, dne..... 192....., v Chicagu, Ill.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

Po
gl. predsednik
.....
gl. tajnik

V POTRDILO tega je imenovana Svobodomiselska zveza dala podpisati to pogodbo po svojih pravilno izvoljenih uradnikih po pravomočnem poverjenju od nje najvišje vladne oblasti, v smislu zakona, dne..... 192....., v Chicagu, Ill.

SLOVENSKA SVOBODOMISELNA PODPORNJA ZVEZA

Po
gl. predsednik
.....
gl. tajnik

Za sprejetje omenjene pogodbe je potrebna dvetretjinska večina vseh članov konvencije.

To naznanilo je priobčeno kot službeno obvestilo vsem članom in društvom, ter po nalogu glavnega odbora Slovenske narodne podporne jednote.

V Chicagu, Ill., dne 12. avgusta 1925.
Vincent Cankar, gl. predsednik.
Matthew J. Turk, gl. tajnik.

CONTRACT OF CONSOLIDATION.

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY, hereinafter referred to as "National Society" and SLOVENIC PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY, hereinafter referred to as "Progressive Society," both of said Societies being Fraternal Beneficiary Societies organized and existing under the laws of the State of Illinois, in consideration of the mutual covenants hereinafter set forth, hereby agree as follows:—

1. Said Progressive Society shall be consolidated with, and merged into, said National Society, under the name and charter of said National Society, pursuant to the terms of this contract, subject to the approval of the Insurance Department of the State of Illinois; provided this contract be duly ratified by the Convention of each of said Societies not later than October 31, 1928.

2. Each of said Societies, upon the ratification of this contract by its Convention, shall promptly cause a copy thereof, duly executed in its name by its proper officers, to be deposited with Frank Alesh, Chairman of the Unity Committee of said National Society, or his successor, and such deposit shall constitute delivery of this contract. Such Chairman shall endorse on each such copy the date of the deposit thereof, and the last date of such deposit shall be considered the date of this contract.

3. As soon as practicable after the date of this contract each of said Societies shall deposit with said Chairman a sworn report of an examination of its affairs, made, by a competent Actuary of such standing as to make his report acceptable to said Insurance Department, either after the date of this contract, or with the consent of said Unity Committee, of a date not earlier than the last day of the last preceding fiscal year. Each of said Societies, in connection with said report, shall submit such other data concerning its affairs as said Unity Committee may demand, and shall permit said Unity Committee, or any person designated by it, to examine its books and financial condition.

4. In case the reports submitted under No. 3 hereof, in connection with such other data as said Unity Committee shall obtain

under No. 3 hereof, shall, as to either or both of said Societies, show a condition of less than 100 per cent solvency—such solvency as to the Mortuary Funds to be determined on the basis of the National Fraternal Congress tables—, the society or societies thus found not to be 100 per cent solvent shall, within a period of not to exceed one year from the date of this contract, bring itself to a condition of such 100 per cent solvency to be evidenced by a sworn report, on re-examination of its affairs, and other evidence, in accordance with No. 3 hereof; and if it fails to do so, this contract shall then become void.

5. As soon as practicable after both of said Societies shall have established their solvency as aforesaid, this contract and such other documents as may by law be required, shall be submitted to said Insurance Department, for its approval of said consolidation; and if said consolidation shall be approved by such Department, it shall be deemed to be in full force and effect, and said consolidation shall be deemed legally accomplished as of the third day after the day of the approval of this contract by said Department.

6. From the date of such consolidation the Supreme Officers of said Progressive Society, and its Supreme Boards and Committees and Sub-Committees or Special Committees created by them, shall cease to function, except insofar as may be necessary for the execution of the proper transfer of the funds, records and other property of said Society to said National Society; and the Supreme Officers, and the various Supreme Boards and Committees, of said National Society shall be the Supreme Officers, Boards and Committees governing the Subordinate Lodges, members and affairs formerly belonging to said Progressive Society;— provided that the bonds of the Supreme Officers of said National Society, receiving the funds, records and other property of said Progressive Society, shall be increased in proportion to the additional funds and property thus coming into their custody; and provided further that the Supreme Secretary of said Progressive Society shall be employed in the office of said National Society at his previous salary until the next regular convention of said National Society, taking place after said consolidation.

7. The members of the Supreme Lodge of said Progressive Society who shall hold office at the time of consolidation hereunder, shall be entitled to seat and vote in the next convention of said National Society held after said consolidation, and shall be regular members of said convention, with the same rights and privileges as any other members thereof; and shall be entitled to payment of railroad fare in going to and from said convention, and to per diem compensation, on the same basis as the other members of said convention; and shall be entitled to be elected to office in said National Society, the same as any other member of said convention, subject, however, in all respects, except as herein expressly provided for, to the constitution and by-laws of said National Society.

8. From and after the date of such consolidation said National Society shall be obligated for, and shall discharge, all debts, risks and other liabilities of said Progressive Society, and the members and subordinate Lodges of said Progressive Society shall be members and Lodges of said National Society; provided that all provisions of law, and the Certificate of Association, and of the By-Laws, of said National Society, having reference to age-limits and medical examination of such members, are, for the purposes of such consolidation, and as to the entry of such members into said National Society hereunder, hereby expressly declared inoperative. But such Subordinate Lodges may be designated, until the Supreme Board of said National Society shall otherwise direct, by their old names and numbers, and correspondence with such Lodges may be conducted on the old stationery of said Progressive Society, properly stamped to show its consolidation with said National Society.

9. Each of said Societies shall bear and pay out of its own funds all of its own expenses in connection with the negotiation, authorization and execution of this contract, and all expenses of examinations, re-examinations and reports under No. 3 and 4 hereof, concerning its affairs; provided that all such expenses, as well as all other liabilities of each of said Societies, if not paid, shall be taken into consideration in determining the solvency thereof. But all expenses incurred after the date of said consolidation (if consolidation shall be effected under this contract), including railroad fares, reasonable moving expenses and salary of the Supreme Secretary, and the reasonable expenses of, and a reasonable per diem for, all other former officers of said Progressive Society, of whom services may be required after said date, shall be borne and paid by said National Society.

10. Said National Society shall pay all expenses of its Unity Committee, and a reasonable compensation to its members for their services in negotiating said consolidation and attending to the details thereof, provided such compensation (exclusive of actual expenses) shall exceed neither \$7.00 per day for each member, nor a total of \$200.00 for the Chairman or \$150.00 for each of the other two members of such Committee.

11. Insofar as the terms of this agreement are in conflict with the provisions of the constitution and by-laws of either of said Societies, they shall supersede said provisions, and shall constitute amendments thereto.

IN WITNESS whereof said National Society has caused this contract to be duly executed by its proper corporate officers, pursuant to due authority conferred upon them, by its supreme legislative governing body, according to law, this.....day of....., 1925, at Chicago, Illinois.

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY

By
Supreme President
.....
Supreme Secretary

IN WITNESS whereof said Progressive Society has caused this contract to be duly executed by its proper corporate officers, pursuant to due authority conferred upon by its supreme legislative governing body, according to law, this.....day of....., 1925, at Chicago, Illinois.

SLOVENIC PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

By
Supreme President
.....
Supreme Secretary

Ko je bila pogodba v obeh jezikih prečitana, je nekaj navzočih delegatov stavilo več vprašanj na br. Somraka glede S. P. Z. Somrak je pojasnil, da je zveza solventna in da ima 6300 članov.

Br. Tony Shragal predlaga, da se pogodba sprejme. In br. Frank Zaitz podpira predlog.

Glasovanje: Za predlog oddanih 230 glasov; proti predlogu pa je oddanih 12 glasov. Zdrževalna pogodba med S. N. P. J. in S. P. Z. je od strani S. N. P. J. sprejeta in združenje se lahko izvrši, kakor hitro bo pogodba potrjena od S. S. P. Z.

Poverilni odbor poroča izid volitev gl. poročnega odbora. Kandidatje so prejeli glasov: Goršek 106, Terčelj 101, ses. Mahnič 26, ses. Omahne 24, Cimperman 46, ses. Tauchar 33, Abram 26, Kurnick 28, Kasun 50, Železnikar 126, Reven 10, Shragal 82, Škrl 12, Podboy 73, Kallan 13, ses. Jenko 25, ses. Udovih 27,

Vidmar 61, Kvartich 26, M. Vogrich 53, Slabe 15, Železnik 17, Baloh 23, Dekleva 26, Tratnik 15, Pečnik 58, A. Sular 60, Blazich 11, Troha 49, Stančić 23, Jager 18, Petrich (od št. 168) 15, Grakovich 6 in ses. Muvrin 30 glasov. Skupaj oddanih glasov je bilo 274.

Izvoljeni so torej v gl. poročni odbor: Martin Železnikar, predsednik, John Goršek, John Terčelj, Tony Shragal in Frank Podboy.

Predsednik zaključil sejo ob deseti uri zvečer.

Frank Zaitz, predsednik. Ludvik Medveshek, konv. taj. Frank S. Tauchar, zapisnikar.

Šestindvajseta seja 26. septembra 1925.

Predsednik otvori sejo ob osmi uri jutraj. Rediteljem imenuje predsednik brate Zalokar, Kiklich in Pa-vec.

Navzoči so vsi zborovalci.

Čitanje zapisnika 22. seje, ki se sprejme.

Čitanje zapisnika 23. seje, ki se sprejme.

Čitanje zapisnika 24. seje, ki se tudi sprejme.

Br. Leonard Skube od št. 325 protestira proti sprejetju točke 4. v členu IX. Pravi, da bi se točka imela glasiti: Za društvenega odbornika sme kandidirati vsak dober član, ki je najmanj tri mesece član društva, v katerem kandidira za odbor, ne oziraje se, če je odbornik tudi drugih organizacij. Ako bomo to vpoštevali kot je zdaj sprejeto, bo naše društvo prizadeto. Moj razlog je, če odbornik pravilno vrši svoje delo, naj se mu da svobodo kandidirati, čeprav je še prej pri kakšni drugi organizaciji odbornik. Želim, da pride ta moj protest v zapisnik.

Br. Joseph Stiglic od št. 282 protestira proti sprejetju točke 3. v členu XXXVIII, ki se glasilo: Če le mogoče, naj se pogreba udeleže vsi člani društva, toda udeležiti se ga mora šest članov, ako se pogreb vrši po obredih S. N. P. J.

Omenjena točka naj bi se glasila: Če le mogoče, naj se pogreba udeleže vsi člani društva, toda udeležiti se ga mora šest članov v vsakem slučaju.

Razlog: Po mnenju našega društva bi bila sramota, ako bi v slučaju cerkvenega pogreba iskali pogrebee med nečlani S. N. P. J., kar je tudi proti načelom naše jednote. Zahtevam, da pride moj protest v zapisnik.

Preide se na dnevni spored.

Predsednik odpre nominacijo za nadzorni odbor.

Nominirani so: Hrast, R. J. Zavertnik, Zaitz, Medveshek, Olip, Barilar, Stokel, Reven, Hafner, Tomšič, Cvetkovich, Križmančič, M. Vogrich, Berger, Zorko, J. Golob, Martinjak, Jelenc, Maicen, Ermenc, Paulich, Brus, Pečnik, Kasun, br. Tauchar, ses. Muvrin, Srebrnjak, Ambrozich, Kovač, Geshel, Pogorelec, Petrich, Vidmar, Gradišhek, Sepich, ses. Jurečič.

Nominacijo so sprejeli: Hrast, Zaitz, L. Medveshek, Reven, Hafner, Tomšič, Cvetkovich, Brus, Pečnik; br. Tauchar, Geshel, Vidmar, Gradišhek in ses. Jurečič. Sledi glasovanje, poverilni odbor pobere glasovnice, in se odpravi na svoje delo.

Predsednik odpre nominacijo vrhovnega zdravnika.

Nominirana sta: dr. F. J. Kern in dr. J. V. Grahek. Nominacijo sprejmeta oba in sledi volitev. Poverilni odbor pobere glasovnice.

Br. Godina opozori na točko v pravilih, ki jo bo treba spreminiti v slučaju, da je dr. Grahek izvoljen. Konvencija je sprejela točko v pravila, ki določa, da član, ki je gl. odbornik pri kakšni drugi organizaciji, ne more kandidirati v gl. odbor S. N. P. J. Želi da pravilni odbor pregleda tozadevne določbe ter sporoči konvenciji, da stvar uredi tako, da ne bo nazadnje kakšnega nesoglasja v pravilih. Predsednik naroči odboru za pravila, naj tozadevno pregleda in rezultat poroča konvenciji pozneje, ki bo zavzela potrebno akcijo.

Predsednik odpre nominacijo za bolniške nadzornike. Predsednik tega odbora, ki je obenem tudi bolniški tajnik, je že izvoljen. Za ostala okrožja določi predsednik za vsako okrožje poseben prostor v dvorani. Delegacija vsakega okrožja naj se zbere skupaj, pa naj izvoli svojega bolniškega nadzornika in potem sporoči zbornici svojo izvolitev. Nadalje predsednik prečita načrt kako bodo ta okrožja razdeljena: Orednozgodno okrožje: Illinois, Indiana, Južni Wisconsin, Missouri, in Iowa. Vzhodno okrožje: Ohio, Kentucky, Vzhodni Michigan. Jugovzhodno okrožje: Pennsylvania, New York, W. Virginia, New Jersey, Virginia in Maryland. Severno okrožje: Minnesota, severni Michigan in severni Wisconsin. Jugozapadno okrožje: Kansas, Arkansas, New Mexico, Oklahoma, Arizona in Texas. Severozapadno okrožje: Oregon, Washington, Montana, Colorado, Utah, Nevada, Nebraska, California, Wyoming in Zapadna Kanada.

Predlagano in podpirano, da se ta načrt sprejme. Sprejeto.

Nato se skupine raznih okrožij zberejo na odločenih mestih ter pričnejo z volitvijo svojih bolniških nadzornikov. Sledi 15 minut odmora.

Po odmoru.

Poverilni odbor poroča rezultat volitev nadzornega odbora: Hrast prejel 107, Zaitz 169, L. Medveshek 134, Reven 4, Hafner 101, Tomšič 9, Cvetkovich 38, Brus 14, Pečnik 67, br. Tauchar 76, Geshel 18, Vidmar 50, Gradišek 7 in ses. Jurečič 8 glasov. Izvoljeni so torej v gl. nadzorni odbor bratje: Frank Zaitz, predsednik, Ludvik Medveshek in Albert Hrast.

Nadalje poverilni odbor poroča izid volitev za vrhovnega zdravnika: dr. F. J. Kern prejel 165 glasov in dr. J. V. Grahek 101 glas. Dr. Kern je torej izvoljen vrhovnim zdravnikom.

Začasni predsedniki okrožij poročajo rezultate svojih volitev: Br. Vidrich poroča. Za Jugovzhodno okrožje so bili nominirani in prejeli glasov: Šlosar 2, Zorko 26, Ambrozich 11, Bogataj 3, Paulich 5, Kvartich 14, Levec 9, Ponikvar 3, Reven 3, Cebular 3, Ogorlec 4, Naglič 8, Medved 4 in Červan 0 glasov. Sledi ožja volitev med Zorkotom in Kvartichem. Zorko 53 glasov, Kvartich 35 glasov. Izvoljen torej brat Josip Zorko.

Br. Somrak poroča izid volitev za Vzhodno okrožje: Nominacijo so sprejeli Stokel, Sepich in Abram. Glasov so prejeli: Stokel 12, Sepich 8 in Abram 18. Ožja volitev med Stokel in Abram. Stokel prejel 10 glasov, Abram pa je prejel 25 glasov. Brat Abram je torej izvoljen za bolniškega nadzornika.

Poročilo za Severno okrožje. Nominacijo sprejeli in dobili glasov: Frank Klun 8, Steve Kasun 7, Stempihar 6 in Cimperman 4 glasove. Ožja volitev med Klunom in Kasunom. Klun prejel 15 glasov, Kasun pa je dobil 9 glasov. Frank Klun izvoljen nadzornikom.

Poročilo za Jugozapadno okrožje. Nominacijo sprejeli in dobili glasov: Anton Sular 14, Naprudnik 1 in Baloh 4 glasove. Br. Anton Sular je torej izvoljen za nadzornika tega okraja.

Poročilo za Severozapadno okrožje. Nominacijo sprejeli in dobili glasov: Golob 8, Butala 2, Pečnik 7, Kurnick 3, Kap 5 in Erznovnik 5 glasov. Ožja volitev med Golobom in Pečnikom. Golob je dobil 16 glasov, Pečnik pa 14 glasov. John Golob je torej izvoljen za bolniškega nadzornika Zapadnega okrožja.

Predlog stavljen in podpiran, da konvencija potrdi to izvolitev posameznih okrožij, je soglasno sprejet.

Br. Lazar Ukmanovich od št. 109 iz Namaimo, British Columbia, Kanada pojasnjuje, da sedaj odbrani bolniški nadzorniki, oziroma nadzornik za Severozapadno okrožje, pod katerega jurisdikcijo spadajo tudi kanadska društva, bi morda v slučaju potovanja v Canado imeli kakšne sitnosti z naseljenjskimi oblastmi. On prosi konvencijo, da naj bi kaj drugega ukrenila za kanadska dru-

dvoboj Slovencev v pustinji

Četiri je nasprotnika, potem se samega sebe.

El Centro, Cal. — Dvakrat sta se kritali poti Johna Trudena in Henry Kirka, katerima je postal svet preozek za življenje. Pred osmimi leti sta se srečala v vojni, in takrat sta se zasopala, katero sovraštvo sta bala, in mogla pozabiti samo v smrti, in sta se sešla drugič. Kaj je bilo med njima, ne bo nikoli znano in tudi dvoboj je čudna zgodba.

Kirk je bil skoro vse po poklicih: umetnik, vojak, poet, godbenik in sofer. Bil je pustolovec in imel ljubezenska znanja na vseh, v Indiji in po londonakih kmetih, končno pa še pod zgornjo pustinskim solncem v Kaliforniji, kjer je zopet srečal nekoga smrtnega sovražnika Johna Trudena in svojo smrt v tem mestecu ob pustinji.

Tako ne da bi ju kdo opazil, sta odšla štiri milje iz mesteca v pustinjo, da se dvobojujeta s puščicami. Kirk je padel a krogel v srce, Truden pa je odšel na grč in ubil se samega sebe.

Malo je mogoče razbrati iz Trudeneve notice, ki jo je napisal, predno se je ustrelil. Pisal je:

"Bilo je prevroče za smrt v pustinji, zato sem prišel na grč, da se tukaj končam. Truplo mojega neprijatelja najdete v zgodnji pustinji." Poleg tega je Truden tudi pojasnil smrti:

"Ubil sem Kirka v dvoboju, ker sva bila več let sovražnika. Kamokresna sem kupil v San Diego in ukazal sem Kirku, da mora v srce v pustinjo. Dogovorila sva se, da se streljava ob zori, in ko je napočilo jutro, ga je bilo strah. Čakati sem ga moral na dopoldne, da se je pripravil na streljanje z mano. Postavila sva se s hrbiti skupaj in korakala dvanajst korakov drug od drugega. Došteti bi imela vsak dobiti, pa Kirk me je goljufal. Šele dve je naštel in streljal. Nato sem ustrelil jaz. Ustrelil je drugič in jaz za njim. Vaj prvi strel je strelil in bil zgrešen. Moj tretji strel je zadel. Imela sva pogodbo, da tisti, ki bo ostal pri življenju, se mora sam ustreliti. Jaz ne goljufam, zato si jemljem življenje."

Čudni dogodek so si tolažili, da izvirna radi ljubezni z mehiško seniorito Sole Estivala, kateri je baje Kirk obljubil, da jo poroči. Detektivi pa so izjavili, da sploh ni nikake Sole Estivala. Kirk je sam imel ženo in triletnega otroka v San Franciscu, pisaril pa je tudi ženski v Honolulu. Oblasti sodijo, da smrt torej ni bila radi teh žensk.

Truden se sam ni dosti brigal za ženske, bil je počasen in kmečki. Uslužben je bil kot navaden delavec, imel pa je dosti denarja.

Kitajci streljali na ameriški parnik.

Sangaj, 30. sept. — Sem je prišla vest, da so kitajske čete oddale 200 strelcev na neki ameriški parnik na reki Jangtse med Kiangom in Chungkingom. 1400 milj od Sangaja. Ameriška topničarka "Palos" je dobila povelje, da odrine na pomoč napadeni ladji.

Sovjeti protestirajo proti aretaciji v Perziji.

Teheran, Perzija, 30. sept. — Sovjetska vlada je poslala Perziji strog protest proti aretiranju dvanajstih ruskih komunistov v Teheranu. Nota poudarja, da so bili aretiranci v službi poslanstva in perzijska policija nima pravice invadirati poslaniških prostorov.

ČASTNA FARMA ZA KAZNJENCE ODPRAVLJENA.

Houston, Tex. — Na častni farmi za kaznjence pri Sugarlandu so odpravili straže in kaznjenci so dali svojo besedo, da ne utečejo. Kaznjenci so kmalu pozabili na svojo besedo in okrog petdeset jih je pobegnilo s farme.

Zdaj so kaznilniški komisarji sklenili, da se častna farma za kaznjence odpravi. Stražniki bodo zopet vrnili, kaznjencem bodo pa odvzete avobodščine, ki so jih uživali.

POGUMNA ŽENA.

Odprto je zavrnila župnikovo vlogo.

Chicago, Ill. — Mrs. Charlotte L. Leland je v vlogi na največje državno sodišče krepko zavrnila obtožbo rev. Carl F. Cassa, bivšega župnika prve baptistovske cerkve v Oak Parku. Case je obtožil Lelandovo, da je njena izpoved izrodek "njenih ubogih, bolnih možganov", kar z drugimi besedami pomeni "domišljije". Lelandova ni najela advokata, ampak je spisala sama svoj odgovor. In v tem odgovoru pravi: "Igrača ni bila s psihološkega stališča. Toda resnica je in čeprav ne morem svojim otrokom zapustiti kot dedščino neomadeževano moralo, jim lahko zapustim kot dedščino popolnoma zdravo pamet in popolno resnico."

DOLG DRŽAVE ILLINOIS NARAŠČA.

Washington, D. C. — Koncem fiskalnega leta 1923 je znašal dolg v državi Illinois na osebo \$3.67. Koncem fiskalnega leta 1924 se je pa dolg povečal na \$14.91.

Za vojaško naknadno plačo je šlo \$50,000,000, za ceste pa \$28,000,000.

POLICIJA ZASEGLA VELIKE MNOŽINE ŽGANJA.

Winnipeg, Man. — Policija ob meji Minnesote in Severne Dakote naznanja, da je zasegla žganje, ki je vredno \$180,000. To žganje je bilo namenjeno v Združene države. Tako veliko množino žganja so mislili vtiho-tapiti samo v minolem mesecu.

50 nemških unijonistov prišlo v Washington.

Washington, D. C. — Petdeset zastopnikov delavskih strokovnih unij v Nemčiji se snide dne 21. septembra v Ameriške delavske federacije. Zastopniki bodo prisostvovali letni konvenciji federacije, ki se otvori prihodnji ponedeljek v Atlantic Cityju.

Iowa ima 100,000 oseb, ki niso za žentev.

Des Moines, Iowa. — Državni biro za otroško blaginjo poroča, da lista oseb, ki so fizično in mentalno nesposobne za žentev, vsebuje približno 100,000 imen. Večinoma so pacienti v opazovalnicah za umobolne, blazničah in bolnišnicah.

Poglavitna ameriška mesta

Chicago.

Chicago je klasičen vzgled razvoja "po ameriški", kakršnemu se Evropa ne more načuditi. Pred sto leti je bila tam še divja pokrajina, danes pa tam leži eno največjih mest na svetu. Izvirni vzrok prve naselbine je bila lega blizu pristanišču ob Michigananskem jezeru in blizu prevažališča med vodovjem tega jezera in pritoki reke Misissippi. Za časa, ko je divjala vojna ameriške revolucije, je neki Španec iz San Dominga, pod imenom John Baptiste de Saible (ali au Sable) prodiril do reke Chicago in se tam nastanil, da trguje z Indijanci. Okoli l. 1777 je zgradil hišo in ta je bila začetek neprestanega naseljevanja v čikaški pokrajini. L. 1796 je prodal svoj hišo nekemu francoskemu trgovcu, ki jo je prodal John Kinzieju l. 1803. Kinzie je bil prvi ameriški naseljenc. Leto kasneje so Združene države zgradile tam trdnjavo na rezervaciji šestih kvadratnih milj, ki so jih Indijanci odstopili Združenim državam.

Ime trdnjave je bilo Fort Dearborn. Naselbina je začela rasti šele po vojni l. 1812, pa tudi potem jako počasi. Še l. 1830 je bil Chicago mala vas koč iz hlo dov; prebivalstva je bilo manj kot sto duš. Začetek razvoja naselbine v mesto je baje pripisati izgradnji Illinois-Michigan kanala, ki jo je kongres sklenil l. 1827. L. 1837 je bilo prebivalstvo naraslo na 4,170 duš, in tega leta je bilo Chicago inkorporirano kot mesto. Od tedaj je bil razvoj mesta naravnost čudežen.

L. 1850 je Chicago imel 28,269 prebivalcev. Deset let kasneje jih je imel desetkrat toliko, namreč 298,977. L. 1870 je prebivalstvo šlo pol milijona in l. 1880 čez milijon. Mesto je nadalje hitro raslo do l. 1920, ko je bilo zadnje ljudsko štetje, ki je izkazalo prebivalstvo 2,701,705 duš. Cook County, v kateri živi samo ljudje, ki stanujejo v mestu Chicago ali pa tam delajo, šteje čez tri milijone prebivalcev.

Dva najpomembnejša dogodka v zgodovini mesta Chicago je velik požar l. 1871 in svetovna razstava v l. 1892-93. Veliko požar, ki je uničil velik del mesta, je povzročil ogromno gmotno škodo, ki se je cenila na 187 milijonov dolarjev. Ali taka je bila energija njegovih prebivalcev, da tekem dveh let je na pogorišču stalo nanovo sezidano mesto. Svetovna razstava pa je veliko prispela k slovesu mesta Chicago po vsem svetu; razstava je bila posvečena odkritju Amerike pred štirimi stoletji.

Mesto Chicago poseduje obdobjanja vreden sistem javnih parkov. Ves osrednji del je obkrojen na vse strani od parkov, ki so med seboj spojeni po širokih bulevardih. Poleg tega niza velikih parkov ima Chicago prekrasno obrežje ob jezeru. Michigan avenue ob jezeru je ponos Čikažanov. Izmed javnih poslopij naj omenimo Chicago Public Library na Michigan Avenue, ki je stala dva milijona dolarjev. Ta knjižnica ima 33 podružnic po vsem mestu. Eno izmed najlepših poslopij je Chicago Art Institute, posvečeno umetnosti; v njem se nahaja muzej in umetniška šola. V Chicagu se nahajajo tudi druge slovite knjižnice, kot je Newberry Library, John Crerar Library, Library of the Chicago Law Institute in knjižnica zgodovinskega društva. Mesto ima mnogo ustanov za višjo izobrazbo: University of Chicago, poklicno šolo Illinoiske univerze, Loyola univerzo, zdravniško šolo Illinoiske univerze, Lewis Institute in razne neodvisne šole za pravnštvo in zdravništvo.

Chicago je po prebivalstvu drugo največje mesto v Združenih državah in glavno trgovsko središče na zapadu. Chicago je važno železniško križišče; poleg tega pa je njegova lega ob jezeru Michigan jako ugodna za plovbo po Velikih jezerih. 23 železniških prog se osredotoči v Chicago. To mesto je zbirališče za vse pridelke zapada, ki naj se odpremijo na vzhod. Nobeno mesto na svetu nima take trgovine z žitom, živim, živino in lesom. Največje klavnice na svetu se nahajajo v Chicagu, kjer se kolje živina za vse Združene države in tudi za izvoz. Ali tudi industrija železa, usnja, čevljev, tobaka, kemikalij itd. je zastopana v velikem obsegu.

Prebivalstvo mesta Chicago obstoja večinoma iz priseljencev in njihovih sinov. Od njegovih 2,701,705 prebivalcev je bilo po ljudskem štetju l. 1920 nič manj kot 72 odstotkov "tujega pokolenja". Ameriška uradna statistika namreč vedno uvašuje takozvani "foreign white stock"; pod tem se razumeva tujerodci in njihovi v Ameriki rojeni sinovi. Čez 800,000 je bilo tujerodcev.

Zal, da iz uradnih statistik ni razvidno razmerje poedinih tujerodnih narodnostnih skupin. Razvidno pa je, da je l. 1920 bilo v Chicagu 137,611 ljudi, ki so se rodili na Poljskem, 121,018 na Ruskem, 112,288 na Nemškem, 59,215 v Italiji, 58,583 na Švedskem, 50,392 na Češkem, 30,491 v Avstriji, 26,106 na Ogrskem, 9,963 v Jugoslaviji itd. Kar se tiče Jugoslavije, je številno veliko preniko; precejšnja porcija onih rojenih v Avstriji in na Ogrskem bi spadala pravzaprav v Jugoslavijo.

Naravno je, da mesto s takim velikim tujerodnim prebivalstvom ima mnogo organizacij tujerodcev, na tisoče. Veliko je tudi številno tujerodnih časopisov: 30 čeških, 12 nemških, 12 švedskih, 9 poljskih, 9 litvinskih, 8 italijanskih, 7 slovenskih, 7 slovaških, 7 židovskih, 5 hrvaških, 5 norveških, 3 grški, 3 španski, 2 francoska, 2 danska, 2 srbska, 2 ruska, 2 madžarska, 1 ukrajinski, 1 kitajski, 1 holandski časopis. — F. L. I. S.

Pražena

(Po indijski pripovedki.)

Ko se je bil Parabrahma—v hindustanski mitologiji stvarnik vesoljstva—odločil, da ustvari ženo, je zaznal, da je veg svoj material porabil že ko je ustvaril moža. Lotila se ga je velika pobitost in je jel premišljevati, kako bi prišel iz zadrage. Svoj namen je hotel na vsak način izvršiti. Končno ga je njegovo modrovanje dovedlo do sledečega rezultata: vzel je ljubko obilno lune, valovite proge in gibčnost kače, gracijozne zavinke plezalk, lahno drgetanje travne bilke, šibkost vrbe, baržunasto mehkobo cvetlice, lahkoto peresa, nežni pogled goloba, polgravanje solnčnega žarka, solze mimo plavajočega oblaka, nestanovitnost vetra, plahost zajca, puhlost pavaja, trdoto diamanta, slačkoto meda, ljutost tigra, pekočino ognja in glad anega, klopetaovost papige in grienje grlice, dobrikanje in lokavščino mačke. Iz vsega tega je napravil Parabrahma zmes, iz te zmesi je izoblikoval ženo in jo izročil možu, da mu bo družica.

Bajka pravi dalje:

Teden dni je užival mož s ženo družinski življenje, pa se je oglašil pri stvarniku in mu dejal: "O, Gospod, kreature, ki si mi jo dal, mi zastruplja življenje. Klepeta neprestano in me hoče imeti popolnoma v svoji oblasti. Toži in moleduje mnogo, pa brez vzroka. In skoro vedno boleha in plega. Prosim te, roši me nje, kajti z njo nikakor ne morem živeti."

Parabrahma je ušlišal prošnjo moža in vzel zavrično delo nazaj.

Ni še minulo nadaljnjih sedem dni, že je stal mož zopet pri stvarniku in mu skesano priznal: "O, Gospod, odkar sem brez žene, se čutim osamljenega. Življenje mi je prazno, pusto in dolgočasno. Zdaj šele vidim, da žena ni le blebetala in stokala, ampak mi je prepevala tudi sladke pesmi in me ljubkovala. Pogrešam jo. Želim si jo nazaj. Če je ne dobim, ne bom mogel živeti."

Prizanesljivi stvarnik je pomiloval moža in mu zopet izročil ženo.

Samo tri dni sta živila skupaj, že je nadlegoval nezadovoljni mož Parabrahma in mu tožil: "O, Gospod, sam ne vem, kako vse to gro; žena mi dela več novofje, kakor radosti in zabave. Z njo nisem zadovoljen, zato jo vzemi proč."

NAROČNIKI POZORI!

Znamenje (Aug. 31.-1925) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Pomotite je pravočasno, da vam lista ne ustavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen valed napakega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi družstveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago in Ciceru za leto \$6.50, pol leta \$3.25, za člane \$5.30.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00. Tednik stane za Evropo \$1.70. Članj doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnina lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA"

2657 S. Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.

Zdaj se pa Parabrahma razjezi in zavpije: "Nehvaležna! Pojdi in glej, da se z njo spraviš, kajti ne ločim vaju več!"

In tako je ostalo do današnjega dne: mož in žena se ličeta, dokler ne prideta skupaj, ko pa najdeta eden drugega, hočeta zopet vsaksebi.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam znancem in prijateljem žalostno vest, da je preminul dne 23. septembra, 1925 zjutraj ob 9. uri, naš predragi brat

SAM MARČIČ.

Končal si je sam svoje življenje iz neznanih vzrokov, star komaj 37 let. Rojen je bil leta 1888 v Zlatolcih pri Ptujju na Spodnje Štajerskem. K zadnjemu počitku smo ga spremili dne 25. sept. t. l. ob 3. uri pop., po civilnem obredu na pokopališče v Clinton, Ind.

Bil je marljiv delavec in priljubljen med rojaki. Bil je član dr. št. 50, S. N. P. J. in društva S. S. P. Z., ter tudi član U. M. W. of A. Iskreno se zahvalimo Frank Bregarju za obvestitev in za ves njegov trud, ki ga je imel, nadalje se zahvaljujemo tudi sosedu Mr. in Mrs. Brisar za njih dano pomoč, ter enako hvala Andy Cizeju, Tony Kauzu in Tony Jarcu in njegovi soprogi za postrežbo. Prav lepa hvala vsem za darovane krásne vence, ter vsem, ki so ga obiskali ob njegovem mrtvaškem odru in ga spremili k zadnjemu počitku. Še enkrat lepa hvala vsem. Tebi dragi brat, pa želimo počivaj v miru in lahka naj Ti bude ameriška zemlja. Odšel si od nas in nas zapustil za vedno a naš spomin na te ostane zavedno med nami. Zaljučni ostali: Lovrenc Marčič in družina v Rockwood, Mich., ter brat George Marčič v Detroit, Mich.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebšline. Poskušajte in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhani vedno je najboljši in najcenejši.

Groceries, sladstvarstvo in v prodajalno šoleznino dano primerno popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

SLOVENCEM IN HRVATOM

a posebno na sobotnem in sosednem S. N. P. J., pripravim moje grocerijske zalogo raznega blaga. Podpirajte trgovca, ki oglašja v glasilu in s tem podpirate list. Se pripravim za obilne post.

FRANK LESKOVIC, 6303 Glass Ave. Cleveland, O. Tel. Randolph 5300

GROZDJE!

Kalifornijsko, Newyorško ali Michigansko grozdje, sveže in direktno od prekupca. Poštena vaga. Predno ga kupite drugje, se najprej prepričajte o cenah pri meni.—JOE SPRINGER, 3123 W. 19th St., Chicago, Ill. Phone: Rockwell 3857. Ali pa: JOHN KROSEL, 1856 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Phone: Canal 9836.

Tiskarna S. N. P. J. SPREJENA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA. Tiska vabila za veselice in ahode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih. VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI. CENE ZMERNE, UNIJSKO DELO PRVE VRSTE. VSA POJASNILA DAJE VODSTVO TISKARNE. Pišite po informacije na naslov: S. N. P. J. Printery, 2657-59 South Lawndale Avenue, Chicago, Ill. TAM SE DOBE NA ZELJO TUDI VSA UST-MENA POJASNILA.

